

1

Tomášek

ZPRAVODAJ FARNOSTI
PŘI KOSTELE sv. TOMÁŠE V BRNĚ

Motto:

*„Vybuodoval jsem ti sídlo, kde budeš přebývat,
vznešené obydlí, po všechny věky.“*

1 Kr 8,13

Úvodní slovo

Abychom v novém ročníku Tomáška neztráceli čas, pojďme mluvit rovnou o tom podstatném, totiž o penězích.

Jak většina z vás ví, na Lesné vzniká nové duchovní a pastorační centrum, jako místo, kolem něhož má posléze vzniknout nová farnost a kde má nakonec vyrůst i nový kostel. Stavba první části – víceúčelového sálu – už probíhá. Stavitelé se na nás nyní obracejí s prosbou o finanční podporu, neboť prostředků na takový projekt není nikdy dostatek.

K tomu chci ještě říct, že z prostředků shromážděných na tuto akci byla svého

času poskytnuta naší farnosti bezúročná půjčka na generální opravu kostela (ještě za otce Jiřího Kani) a bylo slíbeno, že namísto úroku pak naše farnost vykoná sbírku ve prospěch stavby na Lesné.

Takže, milí farníci, sbírka na stavbu duchovního centra na Lesné bude v neděli 28. září 2003 při všech bohoslužbách – a vás prosím, abyste ten den pořádně zatřepali peněženkou!

Váš farář Petr Vrbacký

Informace

Aktuální dění ve farnosti

• **Zasedání farní rady se koná v pátek 26. září v 19.00 hod. na faře na Lidické 6.**

• **Vyučování náboženství** je jako každoročně organizováno přes jednotlivé základní školy. Prosíme tedy rodiče mající zájem o přihlášení dětí do tohoto vyučování, aby tak učinili na příslušné škole. Podle počtu přihlášek se pak určuje rozvrh. Teprve tehdy, když je na škole příliš malý počet přihlášek, snažíme se organizovat výuku spojením více dětí do jedné skupiny, nebo vyučováním na faře.

Rozvrhy budou zveřejňovány v kostele na vývěsce tak, jak budou známy.

• **Příprava dětí na 1. sv. přijímání** bude jako každoročně probíhat od začátku doby postní. Přihlašování dětí bude tedy aktuální až po Vánocích. Prosíme rodiče, kterých se to týká, aby sledovali ohlášky a farní časopis, kde budou v potřebném předstihu k dispozici ostatní informace. Předem upozorňujeme, že nutnou podmínkou přijetí dětí je již absolvovaný alespoň jeden rok výuky náboženství ve škole či jiné odpovídající katecheze.

• **Příprava na křest pro dospělé** bude zahájena podle počtu zájemců počátkem října. Do té doby je možno se hlásit na faře či v sakristii.

• **Ti, kteří se připravují na křest již od loňského roku**, budou mít své první setkání po prázdninách ve středu 22. října 2003 v 19 hodin na faře na Lidické 6.

• Přidáváme několik aktuálních poznámek a informací k dění v kostele:

⇒ Dostali jsme několik dotazů, jak posuzovat a jak se chovat k lidem, kteří před kostelem téměř pravidelně v neděli žebrají (často i s malými dětmi). Je to na osobním zvážení každého, ale zdá se téměř jisté, že se u těchto lidí nejedná o skutečnou situaci akutní sociální nouze (už jen proto ne, že na nabídky zprostředkování nějakého jednání s příslušnými sociálními institucemi jsou jejich reakce odmítavé), jako spíše o svérázný druh „podnikání“. Fakt, že jsou k tomu zneužívány i malé děti, je spíše přitěžující okolnost.

V každém případě ale žádáme, abyste zásadně reagovali odmítavě, pokud někdo žebrá přímo v prostorách kostela včetně předsíně – jedná se o zneužití sakrálního prostoru, ve kterém má každý věřící právo nebýt rušen od modlitby.

A ještě v takovém případě vybízíme k ostražitosti: Zaznamenali jsme během prázdnin i situaci, kdy jedno takové dítě bylo přímo posláno dospělou osobou, aby ukradlo mikrofony z oltáře, což se nestalo jen díky zásahu právě přítomných věřících.

⇒ Dále prosíme, abyste o nedělních bohoslužbách v devět a jedenáct hodin ponechali lavičky vpředu před oltářem (před

lavicemi) volné pro malé děti, event. jejich rodiče. Je to nutné proto, aby tyto děti mohly mít dobrý kontakt s děním při bohoslužbě a s knězem. Starším lidem, kteří si přirozeně potřebují sednout, nic nebrání v tom, aby přišli do kostela včas a našli si místo v lavicích. Ostatní jim jistě podle potřeby uvolní i svoje místo.

⇒ A ještě prosíme účastníky některých bohoslužeb v týdnu, zejména v neděli v 19.30: Přistupujte ke svatému přijímání hned v tu chvíli, kdy je to podle liturgie správné, tedy jakmile skončí recitace „Pane, nezasloužím si, abys ke mně přišel...“ Už v tu chvíli je správné jít se řadit ke stupňům oltáře. Působí velmi trapně, když kněz s Eucharistií musí čekat, jestli se vůbec někdo zvedne a půjde k přijímání. Pamatujme: Je to člověk, v jehož zájmu je jít Kristu vstříc, a i v běžném společenském chování platí, že je slušné vyjít naproti váženější osobě.

• **CENAP (Centrum naděje a pomoci)** nabízí cyklus diskusních setkání pro snoubence a novomanžele „Povídání o manželství“. Jedná se o čtyři setkání zhruba ve čtrnáctidenním intervalu s těmito tématy: Přípravenost na manželství, význam manželství - Partnerská komunikace, hospodaření s časem a penězi – Lidská sexualita, plánování rodiny – Život rodiny. Lektory jednotlivých témat jsou lékař, psycholog, sexuolog atd. Tento cyklus se v naší farnosti uznává jako podstatná část povinné přípravy k přijetí svátosti manželství, je tedy možné využít jej tam,

kde je např. pro jednoho ze snoubenců účast na tradiční přípravě na faře nějak neschůdná. Cyklus se opakuje několikrát během roku. Bližší informace a přihlášky na tel. 543 254 891 nebo 543 331 470, web: www.volny.cz/cenap, CENAP, Hybešova 40, 602 00 Brno

• Na vývěsce vzadu v kostele je k dispozici **text dopisu otce biskupa Vojtěcha k situaci v médiích a o naší spoluodpovědnosti za jejich dopad na atmosféru společnosti**. Doporučujeme vám seznámit se s tímto textem.

• I letos se opakuje **nabídka pro mladé přihlásit se na roční dobrovolnou službu v církvi v tzv. „volontariátu“**. Bližší informace jsou na vývěsce v kostele, na diecézním centru pro mládež (Petrov č.5, 543 235 030), či na www.signaly.cz

• Na neděli **19. října 2003** připadá pravidelná **Misijní neděle**, tedy den modliteb za misie. Ten den při všech bohoslužbách bude také vykonána pravidelná sbírka ve prospěch misí. Téhož dne bude devátá mše svatá vysílána ČR stanicí Praha, celebrantem by měl být P. Milan Badal OP.

• **Modlitební společenství mladých** Tě zve ke společné modlitbě, diskuzím a povídání o životě. Patříš-li do věkové skupiny 20 a dál a máš-li zájem, zavolej Honzovi (732 718 528) nebo Jarce (728 549 606) do 22. října 2003.

Těšíme se na Tebe

• Uvádíme přehled pastoračních aktivit brněnské diecéze na internetu:

⇒ Pastorační středisko brněnské diecéze
<http://pastorace.biskupstvi.cz>

⇒ Centrum pro rodinu a sociální péči
<http://www.rodiny.iol.cz>

⇒ Diecézní centrum mládeže
<http://dcm.biskupstvi.cz>

⇒ Diecézní katechetické centrum
<http://kc.biskupstvi.cz>

⇒ Biskupství brněnské
<http://www.biskupstvi.cz>

• **V sobotu 11. října 2003 Tě zveme na Discoshow** setkání mládeže Brna a okolí. Začátek je v 17:00 hod. mší svatou v kostele Panny Marie Pomocnice křesťanů v Brně – Žabovřeskách. Od 18:30 pokračuje zábavný a taneční program v KD Rubín na Makovského nám. Předpokládané ukončení je v 01:30 hod. Vstupné 50,- Kč. Bližší informace naleznete na plakátech v brněnských kostelích, na internetové adrese:

www.katolik.cz/elpis/discoshow.html

nebo na

tel. č.: 723 807 030

e-mail: elpis@email.cz

Srdečně zve Elpis

• **Občanské sdružení Anabell** vzniklo v Brně na podzim roku 2002 a jeho hlavním cílem je pomoc nemocným, trpícím mentální anorexií a mentální bulimií. Stálá kancelář OS Anabell: provozní

doba ve všední dny 8,00 – 16,00 hod., na adrese Brno, Bratislavská 2, 4. patro. Tel. 542 214 014, 602 766 542, e-mail: jana.sladka@anabell.cz, webové stránky: www.anabell.cz. Mobilní telefon předsedkyně je klientkám k dispozici 24 hodin denně (SMS podpora aj.).

Nástěnku

chci za ženu ...

Už delší dobu se ozývají hlasy, že by bylo dobré, kdyby všichni v naší farnosti byli informováni o tom, co se tu děje. V dohledné době by snad právě toto mohla zajistit nástěnka, která by měla vystřídat jednu z dosavadních nástěnek vzadu v kostele. Je k tomu ale zapotřebí nejdříve shromáždit informace. Proto vás chci poprosit:

Pokud v rámci naší farnosti něco podnikáte a máte zájem, aby o tom vědělo víc lidí, dejte to vědět mně. Buď mailem (jana.borkovcova@centrum.cz) nebo písemným vzkazem (nejlépe s možností zpětného kontaktu) v sakristii.

V první fázi bych ráda shromáždila informace o tom, co se děje pravidelně, posléze pak samozřejmě i o aktuálních jednorázových akcích.

Těším se na odezvu a předem za ni děkuji.

Jana Borkovcová

! DĚTI !

Víte, že ... ?

Každou středu je v našem kostele v 17.30 hod. sloužená dětská mše svatá. Je tedy určená především dětem. Ale nejen to. Děti se jí mohou také aktivně účastnit třeba nesením darů, čtením přímluv nebo zpěvem. Nácvič zpívání začíná vždy hodinu přede mší svatou, tedy v 16.30 hod. v sakristii kostela.

Pro předškolní děti bývá připraven program v kapli od 17:00 hod.

Zpestřování regálů svatotomské knihovny

Milí farníci a čtenáři,

máte-li doma knížky, které byste chtěli věnovat nebo vrátit do farní knihovny (a v druhém případě se vůbec nemusíte stydět, jsou-li Vaše dluhy dlouholeté – my o nich stejně víme a jenom RÁDY je zase zařadíme), **doneste je prosím v nejbližší době do sakristie.**

Chtěly bychom chod knihovny obnovit ještě v říjnu.

Za všechny budoucí návštěvníky děkujeme.

Vaše knihovnice

Duchovní centrum

*sv. Františka z Pauly na Vranově u Brna –
program na rok 2003*

DUCHOVNÍ OBNOVY PRO:

- **mládež hledající své životní povolání**
– P. ThLic. Pavel Havlát OM, S. M. Zdislava Nosková OSF
(vždy od 9:30 do 17:00 hod.) 11.10. 8.11. 13.12.
- **lékaře, sestry a osoby pracující v sociální a charitativní oblasti (laiky i řeholníky)**
– P. Josef Ludolf Kazda OPraem
2.10. – 5.10.
- **pedagogy** – „Pedagog na cestě k Bohu“
– P. ThLic. Jan Dohnal
25.10.(večer) – 28.10.(oběd)
- **muže**
– P. František Lízna S. I.
15.11.(večer) – 17.11.(večer)

CYKLUS KATECHEZÍ „NÁVRATY KE KOŘENŮM“:

– S. M. Zdislava Nosková OSF
(vždy od 18:00 do 19:30) 16.10. 13.11.
11.12.

BDĚNÍ:

adventní 29.11. (21:00 – 23:00 hod.)

Uzávěrka přihlášek vždy 14 dní před zahájením akce!

Kontakt:

664 32 Vranov u Brna 7

tel: 541 239 264

e-mail: dc-vranov@katolik.cz

www.dc-vranov.katolik.cz/

Ludvík Kolek

se dožívá 70 let

Narodil se 5. srpna 1933. První léta svého života prožil s rodiči a sestrou Ivanou v městečku Chust v jižní části podkarpatské Rusi. Jeho otec tam pracoval jako právník.

V roce 1939 obsadili zemi Maďaři a rodina Kolkova se musela vrátit do Újezdu u Brna, odkud pocházela.

V životě Ludvíka Kolka (dále jen Ludvíka) se často objevovaly zvláštní, někdy až záhadné souvislosti a „náhody“, s jejichž pomocí se mu podařilo dostat se na vysokou školu, absolvovat ji, pracovat

v období reálného socialismu jako nezávislý umělec v oblasti sakrálního umění. Měl dokonce výstavu svých děl v zahraničí, což pro obyčejného umělce té doby, navíc pro své náboženské přesvědčení a sakrální tvorbu vyloučeného z Fondu výtvarných umělců, nebylo myslitelné atd. Přitom byl po celý svůj život hluboce věřícím a aktivním katolíkem. Byl jedním ze zakladatelů ministrantského sboru při kostele sv. Tomáše v Brně a také jedním ze zakladatelů místní scholy gregoriánského chorálu. Jako regenschori zde působí dodnes a v roce 2004 uplyne již 50 let od založení této scholy. U Ludvíka se nikdy nejednalo o nějakou protekci nebo uplácení, jak by nás po zkušenostech s dnešními praktikami snad mohlo napadnout. To, co se mu povedlo, vše co dokázal, co vytvořil a co mu bylo umožněno – dělat církevní umění a učit věřící duchovnímu životu ve společenstvích – v tom vidíme zásahy Boží pomoci a milosti. Ludvík měl tedy mnohokrát možnost upevnit si vírou tím, že sám na sobě zažíval zásahy Boží ochrany.

Soustavnou výtvarnou přípravu získal na pedagogické fakultě brněnské univerzity, kde od roku 1950 studoval obor výtvarná výchova, historie a občanská nauka. Na tuto VŠ se dostal spíše náhodně – studium mu bylo doporučeno a přihláška převedena z Akademie výtvarných umění, kde nebyl ke studiu přijat. Studium VŠ málem z důvodů svého vyznání předčasně

ukončil proto, že nebyl pro svůj nevyhovující kádrový profil zprvu připuštěn ke státní závěrečné zkoušce. Když se mu konečně podařilo tuto zkoušku úspěšně absolvovat, dostal až po půlročním urgování diplom s výslovným zákazem učit.

Ludvíka již za studií ovlivnila figurální tvorba. Svou dynamikou pohybu a vyjádřením duševních stavů prostřednictvím lidského těla na něj zapůsobila renesanční díla, zvláště Michelangelova. Z mladší doby Ludvíkovy tvorby je známé například sochařské dílo Pieta, které bylo ovlivněno Michelangelovými sochařskými díly. Zájem o spirituální hodnotu světla podnítil umělcův vztah k Rembrandtovi, u něhož světlo zjevuje to, co je neviditelné, transcendentní. Byzantské a gotické umění na něj působily čistými barevnými plochami a lineárně plošné podání výjevů pro něj byly inspirací. V Ludvíkových obrazech se světlo objevuje jako aktivní princip – světelná energie. Události duchovních dějin se pokoušel zobrazit jako vyzařující skutečnosti, zdroj světla zpravidla umístí oval do pozadí, případně do figury. V další fázi tvorby se figura stává jednoduchým tmavým znakem, který má kolem sebe zářivý obal. V 60. letech vytvořil soubor obrazů – tzv. „pytloviny“ nebo „františky“. Sedmdesátá léta byla charakterizována příklonem k nefigurativnímu zobrazování a zdokonalením způsobu práce s barvou (technika rozprašování barvy). V obrazech 80. let často zůstává jen monochromní plocha čisté barvy a

světelný motiv, někdy plošný, jindy vystupující jakoby z hloubky. Ze symbolických významů barev ve středověkém umění vychází Ludvíkovo používání barev. Především oblíbená oranžová barva je míněna jako barva nadpřirozeného. Červená je používána jako barva ohně a znamení Ducha svatého.

Ohledně po skončení studia začaly Ludvíkovy práce na zakázkách pro církevní objekty. V nich vytvářel například nástěnné malby (fresky), vitráže, zabýval se úpravami interiérů, často presbytářů, navrhoval oltáře, kříže a křížové cesty, ozdobné mříže a skleněné reliéfy, ambony atd. Významné jsou jeho realizované projekty kostelů a kaplí v Senetářově, Hustopečích, Břeclavi, Horní Libochové u Křižanova a Služovicích na Opavsku.

V roce 1980 se Ludvíkovi s pomocí příznivců a přátel doma i v zahraničí podařilo uspořádat samostatnou výstavu v rámci Muzea křesťanského umění v belgickém Oostende. Následně se stal členem Evropského sdružení výtvarných umělců.

Od konce 20. století se Ludvík v oblasti umění věnuje hlavně návrhům vitráží. Realizovány byly například v kapli v Litomyšli dále v Měříně, v Rovensku pod Troskami atd. V cizině např. ve Velké Británii v kostele Panny Marie, který spravuje kapitulní vikář Walesu,

Prioritou Ludvíka se však stává práce v duchovní sféře – v komunitách, v kultivaci duší a v úsilí o jejich obrat k Bohu, k jejich hlubokému prožívání duchovna.

V posledních letech se Ludvík věnuje práci ve svatotomské farnosti. Je členem farní rady a komunity Emmanuel. K jeho životnímu poslání patřil a patří apoštolát jako uvědomělé naplňování křestní milosti. Zde byl činný zejména v těchto oblastech:

1 Skautské hnutí, ve kterém se angažoval pod duchovním vedením P. Tilla, O. Prem.

2 Studentská katolická akce – v době svých středoškolských studií zde Ludvík aktivně pracoval až do doby jejího zlikvidování státní mocí začátkem padesátých let. Vedením katolické akce byl pověřen P. Václav Razík (kaplan kostela sv. Tomáše).

3 Aktivizace laiků „umlčená církev“ v polovině 70. let 20. století. Ta měla za cíl zajišťovat kontinuitu víry formou ustavování malých společenství modlitby, formovaných řádem prvotní církve (Sk 2,42), Mnohá z těchto společenství trvají dodnes nebo se transformovala do společenství jiných spiritualit.

4 Začátkem 80. let 20. století se Ludvík otevírá proudu Hnutí obnovy v Duchu svatém. Ujímá se vedení seminářů obnovy, v nichž napomáhá jejím účastníkům nejen pochopit, nýbrž i otevřít se charismatickému rozměru Ježíšova odkazu své církvi. Srozumitelným způsobem uvádí do jednotlivých tajemství víry, aby se stala nejen „výbavou“ rozumu, ale aby pronikla do srdce a proměnila tak celého člověka. Vyučování v Hnutí obnovy je vždy nerozlučně spjata s tzv. promodlováním

jednotlivých lekcí. Metody nejvyšší věrohodnosti takové mystagogie (zasvěcování do mystérií) spočívají v „contemplata tradere“ (předávání zkušeností z rozjímání). Semináře obnovy se uskutečňují nepřetržitě po dobu delší než 20 let a prošlo jimi již asi dva tisíce osob z České republiky i ze Slovenska.

5 Ludvík stál u zrodu české větve evangelizační komunity Emmanuel (její centrum je při kostele sv. Tomáše v Brně), jejíž správní sídlo je v Paříži. Aktivně se aktivně angažuje i v Radě laických hnutí a komunit při České biskupské konferenci. Hnutí a komunity zastupoval na Plenárním sněmu katolické církve na Velehradě ve dnech 6. 7. – 12. 7. 2003. Za svůj celoživotní přínos pro katolickou církev v ČR a za dílo v oblasti sakrální tvorby a architektury obdržel Ludvík dne 5.7. 2003 na Velehradě v rámci Národní cyrilometodějské pouti Řád svatého Cyrila a Metoděje.

sepsal J. Weinberger

Slovo nemocným

„Svou trpělivostí zachráníte své duše.“

Lk 21,19

Každý člověk, který se stýká s nemocným, si má být vědom toho, že vždy záleží na jeho přístupu k nemocnému. Když je naplněný láskou k němu, když mu na nemocném záleží, chce pochopit jeho trápení a podle svých sil a možností mu pomoci, získá si důvěru nemocného a snadněji najde k němu správný vztah. Čím je větší vzájemná důvěra mezi nemocným a tím, kdo se mu snaží pomáhat, tím otevřenější je také svěřením se s tím, co trápí nitro nemocného. Mnoho starých a nemocných lidí trpí pocitem osamělosti a opuštěnosti a jsou proto vděční za zájem a snahu ulehčit jim jejich potíže. Pro ně je velkou věcí už to, že mohou formulovat svoje myšlenky a sdělit je někomu, kdo je ochoten je vyslechnout a spolu s nimi je řešit. I toto přispívá k uzdravení.

Jsou nemocní, kteří jsou přesvědčeni, že jejich nemoc je jediným důvodem, pro který se jim lidé věnují, zajímají se o ně a snaží se jim pomáhat. Toto vědomí a laskavý přístup ošetřujícího může mít velmi silný vliv na uzdravování a návrat mezi zdravé lidi. Podobný účinek může mít také vysvětlení působení jednotlivých léků a nebo nutných zákroků. Nemocný člověk mnohem lépe spolupracuje, když vnímá skutečný zájem ošetřujících lidí a když

ví, proč musí určité úkony podstoupit a co je od nich očekáváno, když se s ním nejedná jako s malým dítětem, ale jako se svéprávným člověkem.

Jsou lidé, pro které se stane řešení úkolů, které mají konat neúnosné, a proto se raději uchýlí do nemoci a doufají, že to, co je pro ně těžké, za ně udělá někdo jiný, a nebo že se na to zapomene. Tito lidé tak často jednají bez plného vědomí a někdy trvá dlouho, než si tuto skutečnost plně uvědomí a zaujmou k ní správný vztah. Nemocný musí sám chtít postupně řešit to, co se mu zdá velmi těžké. Když má dobrou vůli a když najde přiměřenou pomoc, podaří se mu to a postupně se naučí zvládat stále náročnější úkoly. Mírností je možné dosáhnout víc než tvrdostí.

Všichni lidé, kteří se pohybují kolem nemocného, se mají snažit, aby nemocný nebyl trpným objektem léčení, ale aby se snažil spolupracovat. Mohou k tomu přispívat svým přátelským vztahem, zájmem o všechno, co nemocný prožívá, a ochotou se mu věnovat. Takové jednání vytváří vzájemnou důvěru a pomáhá překonávat překážky, které vytváří různost povah nebo zdravotní stav a okolnosti spojené s léčením.

Když budeme v nemocných a potřebných lidech vidět Krista, kterému v nich chceme sloužit, podaří se nám k nim najít správný vztah a naše jednání bude vždy takové, že druhé nezraníme nešetrným slovem nebo jednáním.

O. Josef Šik

Rytířské srdce majíce

V následujícím článku vám přinášíme pozvánku k události, která se koná každoročně pod patronací farnosti při kostele Nalezení sv. Kříže (u kapucínů). Zázitek z této akce vám přináší Jarmila C.

pozn. redakce

Všecka dítko, děti, jinoši smělí a panny odvážné necht' o Seslání Ducha svatého svou pozornost věnují pozvánce na nástěnce kostelní. Pozvánka tato na rytířské klání na počest Ducha svatého zvoucí si této pozornosti zaslouhuje, neboť jde o klání velmi zdařilé. Je na něm zastoupena hojnost rytířstva i panen sličných, jež všem zúčastněným střelbu z luku umožňují i šerm rytířský, honbu na zajíce i kance lovení. Stejně tak řemesla rozličná vyučují, aby pak dítko za každou tuto dovednost odměnou zlatý peníz dostala. Své jmění poté v krčmě prohýřiti mohou za pečivo rozmanité. Slavnost tato konána jest na terasách kapucínských rok co rok a zaslouží si více pozornosti naší, neboť jde o zázitek veskrze milý.

Z Farní charity

VÝROČÍ FARNÍ CHARITY

V minulých dnech uplynulo 10 roků od vzniku naší farní charity. Toto kulaté výročí jsme si připomněli při večerní mši

svaté 4. září celebrowané panem farářem Petrem Vrbackým. Společně jsme poděkovali při ní Bohu za pomoc a ochranu při naší práci v uplynulém období naší služby a poprosili o požehnání do naší další činnosti. Také jsem vzdávali Pánu díky i za modlitby, oběti i finanční dary vás farníků, kterými naši službu podporujete. Prosíme vás, abyste i nadále na nás pamatovali ve svých modlitbách a přinášeli v prospěch našich služeb své oběti. Potřebujeme je a moc vám za ně děkujeme.

dobrovolníci farní charity

CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ SV. MICHAELA

V čísle 9/IX. Tomáška jsme slíbili podat vám zprávu o slavnostním otevření budovy chráněného bydlení na Grohově ul. č. 34 v Brně, které se konalo 30. května 2003.

Slavnost zahájil a celou ji i vedl vedoucí projektu „Chráněné bydlení sv. Michaela“ Karel Kosina. Byli pozváni a zúčastnili se pracovníci všech projektů Oblastní charity Brno, obyvatelé domu a význační pozvaní hosté: otec biskup Vojtěch Cikrle, ředitel Diecézní charity Ing. Oldřich Haičman, ředitel Oblastní charity Ing. Bohuslav Jurásek, za sponzory zástupce firmy KALÁB a další. Po projevech všech význačných hostů otec biskup Vojtěch dům vysvětil. Celá slavnost proběhla ve velmi srdečné a radostné atmosféře. S klienty Domu chráněného bydlení jsme všichni zazpívali veselou píseň:

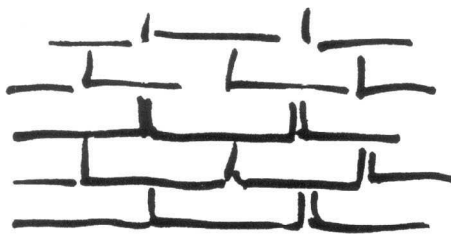
DĚLÁNÍ

KDYŽ MÁŠ SRDCE ZJIHLÉ,
KDYŽ MÁŠ POTÍŽE.

TAK DEJ CIHLU K CIHLE
TĚSTO DO DÍŽE.

UPEČ TŘEBA CHLEBA,
POSTAV TŘEBA ZEDĚ,
ŽAL SE KRAŠNĚ VSTRĚBÁ
ZAČNI S TÍM HNED TEĎ
ZAČNI S TÍM HNED TEĎ.

DĚLÁNÍ DĚLÁNÍ
VŠECHNY SMUTKY ZAHÁNÍ
DĚLÁNÍ DĚLÁNÍ JE LÉK
DĚLÁNÍ DĚLÁNÍ
TO NÁM ÚSMĚV ZACHRÁNÍ
DĚLÁNÍ DĚLÁNÍ JE LÉK.

Láska a pravda

komunita Emmanuel

Cyklus „Láska a pravda“ nabízí obnovení duchovního i lidského pohledu na manželství. Vychází z osobních zkušeností sloužících párů. Setkání dávají účastníkům praktické myšlenky pro každodenní život. Manželé nacházejí novou naději pro svůj vzájemný vztah i pro svou rodinu. Setkání jsou určena pro všechny rodiny. Radostná zvěst evangelia může znamenat nový začátek i pro ty, kteří jsou v nesná-
zích.

Témata setkání:

- Bůh miluje naše manželství.
- Jak prakticky žít lásku jednoho ke druhému.
- Komunikace mezi partnery.
- Dar života.
- Život rodiny a její otevření se světu.

Místo: Moravany u Brna

Termíny:

- 4. a 5. října 2003
- 18. a 19. října 2003
- 22. a 23. listopadu 2003

Kontakty:

asvoboda@med.muni.cz
emmanuel@emmanuel.cz

Téma k zamyšlení

(pokračování)

Vracím se k otázce, která může být položena každému z nás. Dává Bůh opravdu všem stejnou šanci? Rozděluje své dary a milosti vskutku spravedlivě? Jak to, že někdo dostává dar víry již jako dítě v rodině a někdo jiný o Boha ve svém životě zdánlivě takřka nezavadí? Dostává každý člověk milost naučit se rozeznávat dobré od špatného?

Představuji si (je to jen má snová představa), že před Pánem stojí člověk, který byl od dětství veden v duchu, že nejlepší je ten, kdo má nejvíc peněz, nejvyšší postavení, největší moc. Člověk, který slyšel o Bohu jen cosi zkresleného a nepravdivého a nyní se ptá „Kdo jsi?“

„Jsem ten, komu jsi zničil firmu a připravil ho o zaměstnání, ten, kterému jsi odvedl ženu, jež opravdu miloval, jsem otec chlapce, kterého jsi srazil při rychlé jízdě v opilosti, ujel jsi a nechal ho zemřít, jsem ten...a výčet pokračuje. To vše mě nevýslovně bolí, ale ještě víc tě miluji a přeji si, abys byl se mnou.“

A ztvrdlé srdce, v němž je jen jádérko touhy po lásce a po dobru, dostane v té chvíli tak mnoho milosti, že dokáže nabízenou lásku přijmout a jeho lítost je tak veliká, že očistí jeho duši.

My dostáváme mnoho milostí již nyní. Snažme se je využít a prožít život co nejlépe. Naakumulované omilostnění čeká

jistě jen na toho, kdo ne vlastní vinou nepotkal pravou lásku během pozemského života.

Sojka

Pozn. redakce: Na dané téma jsme dostali příspěvek od pana V. Kad'ourka, za který mnohokrát děkujeme. Je dobře, že je zaměřen spíše na otázky utrpení v lidském životě, které je vlastně druhou stranou mince téhož problému. Následuje příspěvek pana V. Kad'ourka:

Se zájmem jsem si přečetl zamyšlení v minulém čísle Tomáška (9/IX.) a to mne vyprovokovalo k hledání další literatury na dané téma. Z toho, co jsem stačil přečíst, doporučuji např.:

- Michel Quoist, *Mezi člověkem a Bohem*
- Jan Pavel II., *Apoštolský list – O křesťanském smyslu lidského utrpení*, 11. února 1984

Pozn. redakce: Následují úryvky z výše uvedených děl:

* * *

V nás, kolem nás a všude ve světě existuje krutá a tvrdošíjná přítomnost utrpení a smrti. Vždycky na ně člověk narážel. Člověk nemůže proniknout tajemství utrpení; je-li ponechán vlastním silám, musí ztroskotat a může se přitom jen ještě bolestněji zranit. Jen křesťanská víra může člověku přiblížit jeho tajemství a zachránit ho před zoufalstvím. Ale mír přichází až

u cíle dlouhé cesty. Kdo trpí, nesmí se divit, když má k rouhání blíže, než ke slovu: STAŇ SE. Musí však všemi silami věřit, že Ježíš Kristus mu jednoho dne pomůže nejen k tomu, aby pochopil, nýbrž aby řekl ANO, aby tak utrpení sloužilo jeho vlastní spáse a spáse světa.

Proč růže zraňuje ty, kteří ji trhají? Proč rozbouřené moře pustoší kontinenty? Proč uvolněná radioaktivita ohrožuje lidstvo v jádru života? Proč se ničící tělo člověka, usadí-li se utrpení v jeho údech? Proč srdce člověka trpí právě tak, jako zpusťované tělo? Proč si lidé navzájem působí kruté utrpení? Proč je utrpení vždy a všude společníkem člověka?

Jestliže v mechanismu tvého auta není něco v pořádku nebo když s ním špatně zacházíš, zjistíš, že tvůj motor „trpí“. Jestliže nedbáš plánu konstruktéra a sám zavádíš nějaké úpravy, které motor poškozují, motor se zastaví. Právě tak je tomu u lidí, když hříchem uvedou nepořádek do Plánu Otce, neboť tím přivedou utrpení a smrt i do světa.

Láskou, poslušností a milostí žil člověk před pádem v harmonii: se sebou, s ostatními i s vesmírem. Sobectvím a pýchou se člověk bez Boha odsoudil k disharmonii. Těžko dosažitelné spojení ducha a hmoty je rozbito. Jejich roztržka nese s sebou boj, rány a smrt.

To není z vůle Boží, že člověk trpí a umírá, nýbrž z vůle člověka.

„... neboť odplata hříchu je smrt; dar Boží však je život věčný v Kristu Ježíši Pánu našem“ *Řím 6,23.*

Nemohl Bůh zabránit tomu, aby člověk hřešil? Ano, kdyby mu odňal svobodu.

Michel Quoist

* * *

Církev proto pohlíží na všechny trpící bratry a sestry jako na rozmanité nositele své nadpřirozené síly. Jak často se k nim obrazejí církevní pastýři a hledají u nich pomoc a podporu! Evangelium o utrpení je psáno nepřetržitě a neustále promlouvá slovy podivuhodného protikladu: prameny Boží síly vyvěrají právě z lidské slabosti. Účastníci Kristova utrpení mají ve svých stratech zvláštní podíl na nekonečném pokladu vykoupení světa a mohou jej sdílet s ostatními. Čím více je člověk ohrožen hříchem a čím více ho svazují provinění, která s sebou nese dnešní svět, tím větší je i význam lidského utrpení. Proto církev pocítuje tím větší nutnost obracet se pro spásu světa na lidské utrpení.

Jan Pavel II.

Modlitby za povolání

Milé sestry, milí bratři,

chtěl bych navázat na pastýřský list o povolání „Prosme Pána žně“ z června loňského roku, a znovu vyzvat všechny věřící brněnské diecéze k aktivnímu podílu

na modlitbách za mír, za rodiny a za povolání k manželství, kněžství a k zasvěcenému životu. Děkuji všem, kteří ve svých děkanátech a farnostech na tyto úmysly pravidelně pamatujete. Také v katedrále sv. Petra a Pavla v Brně pokračují každý první čtvrtek v měsíci poutní mše na tyto úmysly. Bohoslužbě předchází výstav Nejsvětější svátosti od 16.00 hodin s možností soukromé adorace, od 16.30 hodin následuje společná adorace a v 17.00 hodin ukončí modlitební a adorační program eucharistická bohoslužba. Diecézní poutě za obnovu rodin a povolání byly v katedrále na Petrově obnoveny v červnu 2002 a nyní vás na ně všechny znovu srdečně zvu. Úmysly modliteb od září 2003 do února 2004 si můžete přečíst na samostatném plakátku. Věřím, že budeme-li prosit, Pán žně otevře srdce budoucím dělníkům.

ÚMYSLY MODLITEB:

- 2. října 2003 – za obnovu rodin
- 6. listopadu 2003 – za nová povolání ke kněžství
- 4. prosince 2003 – za povolání k zasvěcenému a řeholnímu životu
- 5. února 2004 – Mezinárodní rok rodiny – za povolání k manželství a rodinnému životu

V modlitbě Vás všechny denně provází a ze srdce žehná.

Váš biskup Vojtěch

Milites Sancti Petri

rozhovor

Poslední dobou (v uplynulém školním roce) měli někteří z nás možnost zahlédnout každou středu na faře skupinku mladých mužů, zabývajících se historií a historickým šermem. V tomto čísle farního časopisu přinášíme rozhovor s vedoucím tohoto vojensko-historického společenství MSP Radkem Šebelou.

Jak a proč vzniklo, hlavní náplň?

Naše společenství zabývající se historií převážně 11. – 13. století vzniklo za účelem evangelizace v řadách zájemců o historii a historický šerm. O tom, že tato činnost má svůj smysl svědčí již lety ověřená zkušenost, neboť zmíněné činnosti se věnuji již od roku 1990. Osobní identifikace mladého člověka s pozitivními hodnotami rytířské cti může přivést až ke Kristu.

Jak se slučuje vámi zvolený název MILITES SANCTI PETRI („vojáci sv. Petra“) s ideou křesťanství?

Předně označení milites lze překládat nejen jako vojáci, ale ve středověké latině mělo význam „rytíři“.

MSP v historii skutečně existovali (okolo roku 987) a měli lví podíl na podstatném omezení feudální anarchie, projevující se takřka neustálou válkou. M.S.P. bylo tedy uskupením rytířů, lidí dobré

vůle vedených místní duchovní autoritou, nejčastěji pak biskupem či arcibiskupem, za účelem bránit mír a ochraňovat nejvíce zranitelné skupiny obyvatelstva. V průběhu dějin se přímočarým vývojem z těchto skupin staly rytířské duchovní řády, jakými byli Templáři, Němečtí rytíři a Johanité, přičemž poslední jmenovaní přežili do současnosti.

Vím, že se historií zabýváš profesionálně, co bylo tedy tím prvotním impulsem zabývat se i takovou činností jako je historický šerm?

Ono to bylo přesně naopak. Vystudoval jsem strojírenskou průmyslovku a začal se zabývat historickým šermem, historické pozadí zpracovávaných příběhů mě natolik zaujalo, že jsem se rozhodl pro humanitní studium historie na FF MU v Brně.

Vracím se k Tvé první odpovědi, kde se zmiňuješ o konverzi. Může dojít ke konverzi přes zájem o historii, historický šerm a rytířskou filosofii?

Ano, přesně tak. Mladí lidé ve většině případů mají nutnou potřebu osobně se ztotožnit s dostatečně silným ideálem, plně se nasadit pro správnou věc, což jasně dokazuje i existence různých např. ekologických aktivit a převaha mladých členů.

Mluvíš zde o rytířských ctnostech, co si pod tímto pojmem můžeme představit?

Rytířské ctnosti vycházejí v zásadě z křesťanských prvků. Rytířem se nikdo nerodil, ale musel se jím stát na základě činů, zásluh a ctnostech srdce. Do rytířského kodexu se tak dostala pomoc trpícím či v nouzi, milosrdenství k poraženým, ochrana bezbranných.

V dnešním světě lze rytířské ctnosti identifikovat s ctnostmi Křesťana, přičemž – jde o výraznou výzvu mužské spiritualitě, nemohou zde chybět prvky typu spolehlivost, dochvilnost, loajalita, věrnost, pak obecně – praktikování víry. Rytířské ctnosti lze obecně převést do současnosti jako pevné odhodlání stát na straně víry, mírnosti a lidí dobré vůle.

Ale přesto – vyrábět si meče, zbraně, zbroj a provádět s nimi divadelní exhibice a, s prominutím, hrát si na rytíře – není to příliš hravé a neúměrně nákladné pro prvotní záměr – tedy evangelizaci?

Obecně se říká: „Kdo si hraje nezlobí“, ale šermířské představení prozatím děláme jen výjimečně, spíše pro zpestření činnosti.

Avšak k věci, aby podstata vyplula na povrch, je nutno podniknout velice dlouhou cestu. Jen tak mnohý z mladých může mít pocit vítězství nad překonanými obtížemi, protože si například musel vyrobit drátěnou košili, obléci si ji a podívat se tak na historii tak říkajíc „zevnitř“.

Z vlastní zkušenosti vím, že u jedinců, kteří dostali výstroj a výzbroj darem či koupí se výsledný efekt nedostaví vůbec, nebo je přímo úměrně oslabený.

Samozřejmě celý myšlenkový komplex není možné zde postihnout v několika větách.

Na kolik se identifikujete se středověkou spiritualitou?

Lze odpovědět zcela jasně, ctíme církevní tradici a v žádném případě to neznamená znovunastolení středověku, jak by si možná mohl někdo myslet.

Naše stránky a e-mail na kterém rádi zodpovíme další případné dotazy.

<http://www.sweb.cz/>

[/militessanctipetri/MSP.html](http://www.sweb.cz/militessanctipetri/MSP.html)

e-mail: MilitesSanctiPetri@seznam.cz

za redakci Tomáška se dotazoval

Michal Z.

VENI ET VIDI Římov

zážitek z návštěvy poutního místa

Malá jihočeská obec Římov ležící mezi Českými Budějovicemi a Českým Krumlovem při řece Malši skrývá ve svém středu klenot – loretánskou kapli s ambitem a kostelem sv. Ducha. V okolí Říмова je pak k vidění kalvárie o 25 zastaveních. V Čechách patří římovská kalvárie k nejstarším. V římovské Liber memorabilis zapsal jezuitský misionář P. Kašpar Haudt toto: „Jan Gurre, kdysi koadjutor Tovaryšstva Ježíšova, Moravan, původem z Brna, povoláním lékárník, který po

čtyřicet let žil v koleji krumlovské a dvakrát se obětoval ošetřuje morem nakažené, vystavěl v Římově Loretu a zároveň pětadvacet zastavení trpícího Spasitele ...“.

Na 32 freskových obrazech provedených nad oblouky arkád na všech čtyřech stranách ambitu je zobrazena Panna Maria dle obrazů a soch z celých Čech, Moravy a Slezska spolu se světci, kteří připomínají zasvěcení příslušného kostela či řádového patrona. Mezi nimi také Panna Maria Sněžná od Jezuitů v Brně se sv. Ignácem a se sv. Anežkou římskou, Panna Maria vranovská se sv. Františkem z Pauly a s blahoslaveným Ondřejem Bobolou, Panna Maria brněnská od sv. Tomáše se sv. Augustinem a sv. Hyacintem aj.

Loretánská Svatá chýše – jde o typ s redukovanou výzdobou interiéru, kde reliéfy nahradily dvě nástěnné malby: Zvěstování a Loučení Panny Marie s Kristem.

Zajisté mnozí z vás navštívili další krásná poutní místa. Napište. Seznamte nás s nimi.

Jarka C.

Objev roku: římskokatolická taneční skupina

reportáž ze soustředění Jolly Singers

Stojím se zkříženýma rukama před obličejem, záda, na kterých mám již 4 křížky v perfektním předklonu pravého úhlu a hlavou mi bzučí myšlenka, zda se ještě kdy narovná. Mé nohy zaujaly „šestou“ baletní pozici – v mírném podřepu, pravá vpředu, levá elegantně pokrčená za ní. Proč? Je to výchozí pozice sestavy, která má ohromit celý svět, zejména však Kuliočka (o. Petra Beneše) a Topinku (o. Jiřího Topenčíka), jejichž návštěvu očekáváme. Konečně jsou tu! Zazní první takty „... tá tata ta ČIUUAUA, tá tata ta ČIUUAUA...“ Evžen do toho dává ten správný náboj, a tak se naše zdřevnělé údy lehce rozhýbou a nastává pečlivě nacvičené pobíhání, proplétání a další taneční prvky. Jde nám to! Jen oba právě přichází úžasem dřevění. Po posledním mohutném výkřiku ČIUUAUA zkameněli snad všichni přítomní na louce. Ale už se ozývá trochu nesmělý potlesk, který však roste při pohledu na lákavý dort, s láskou upečený pro vzácnou návštěvu. Mládež jej tvořila takřka celou noc a nebyl to dort jen tak ledajaký, ale o tom již více přímý účastník:

Je půl čtvrté, obloha se barví dorůžova a venku pomalounku začíná svítat. Sedím

v kuchyni u stolu a chce se mi neskutečně spát. Mluvicí hlasy slyším už jen z dálky a má hlava klesá na stůl. Ale prapodivná „vůně“ linoucí se po kuchyni mi nedá usnout doopravdy, i když každý slušný člověk již dávno spí.

V troubě, ze které pravděpodobně uniká plyn, se totiž peče buchta či dort. Nevím, zda jsou to ta pravá slova, ale domnívám se, že v našem (ale ani v žádném jiném) jazyce neexistuje označení pro věc, která je určena ke konzumaci a skládá se z kila mouky, 2dcl vína, trochy láku z okurek, všemožného koření, které lze najít jen v kredenci kuchyně Krásné samoty, marmelády, 1/2 l oleje, asi 10 kypřících prášků a 5 l mléka. Tato prapodivná věc, dále tedy užívejme označení buchta, i když jsem si vědoma faktu, že tento název není úplně korektní, se musí péct pouze v noci z pátku na sobotu, přičemž musí býti přítomna jedna osoba starší 18 let popíjející víno (nejlépe červené), ochotná vzdáti se 2dcl pro blaho věci, a alespoň dvě osoby ženského pohlaví mající alespoň základní znalosti o vaření.

Buchtu, pokud nemáme dosti odvahy vyzkoušet ji na sobě, předkládáme osobám fyzicky i duchovně zdatnějším (kněžské svěcení není na závadu) a po následném změření tepu a vyšetření zorniček můžeme nabídnout i ostatním osobám. Nedoporučujeme podávat ji dětem do 15 let, jelikož dávka alkoholu by mohla trvale poškodit jejich zdraví. Kontraindikace nejsou známy.

Ale mohu vás ujistit, že požití této buchty přežili všichni zúčastnění a jen malá hrstka těch méně odolných byla nucena vydati se na kadibudku položití kabel. – tolik Kát'a.

Po kulinárních požitcích následovala polní mše svatá. Původně měla být doprovázena samými ukazovacími písničkami, ale vlastně se nám povedla jen ta první „Kdo je Pánem džungle?“ (Hosana 2), při níž podali někteří Jolláci takový výkon, že Kuliočka začal mši hlasitým smíchem, a pak teprve následoval kříž. Potom však zapůsobila краса přírody a liturgie, došlo k samovolnému ztišení a někomu se snad objevila v očích i slza. Loučení se trochu protáhlo, jistě i proto, že soumrak na horách je jedním z nejkrásnějších darů přírodě. Po mohutném mávání jsme ještě jednou vzpomněli Kuliočkova hrdinství (snědl neuvěřitelně velký kus buchty), ale nebyl čas na obdiv, ale na večerní fotbálek, než se úplně setmí. Bože, díky za každý den.

– S –

Povídka

„Markéto, proč si do školy nevezmeš tu novou sukni, co jsi dostala k narozeninám? Přece ti moc sluší,“ divila se matka. Markéta vzdychla a obrátila oči v sloup. Máma je hodná, to ano, ale žije v úplně jiném světě lidí, kteří už mají život skoro

za sebou. Mámě totiž už bylo čtyřicet a to, uznejte, je věk značně pozdní, alespoň tedy pro ...náctileté slečny, které tahle stará generace naprosto nechápe. Ty věčné řeči o oblečení, o účesu a kdovíčem ještě – kdyby tak máma slyšela holky ve třídě, hned by věděla, proč Markéta v nové sukni nikdy nepůjde. Pravda, sukně je to pěkná, ale naprosto by ji znemožnila.

„Ahoj, mami, už spěchám,“ rychle řekne Markéta namísto odpovědi a raději utíká do školy.

Večer za ní mamka přijde do pokojíčku: „Markéto, vím, že se mnou o leccm nechceš mluvit, protože si myslíš, že bych to nepochopila. Kdysi v tvých letech jsem si o rodičích myslela něco podobného a naštěstí si to dodnes pamatuji. Ale potěší mě, jestliže se mnou budeš někdy zase chtít probírat své problémy jako dřív. Slibuji ti, že tě nebudu odsuzovat, ani se ti vysmívat, jenom s tebou nemusím ve všem souhlasit.“

Markéta cítí svou náklonnost k matce a zároveň i potřebu odpoutat se od ní, být sama sebou a bez jakékoli pomoci. Matka ji však do ničeho nenutí, a tak nakonec zvítězila potřeba vypovídat se. „Mami, musela bys být u nás ve třídě, abys pochopila, jak snadno jde člověk ze hry. Stačí špatný účes, špatné oblečení, už teď jsem pro smích, že nemám žádné tetování. Ve všech časopisech píšou, že bez toho se správná holka neobejde,“ vysvětlovala překotně Markéta.

„Trochu jsem se toho bála, dnes je v časopisech i v televizi hromada nesmyslů,

protože to někomu přináší dobrý obchod a mladí lidé či děti se dají snadno přesvědčit. Ale nemá cenu ti něco vymlouvat, mám lepší nápad. Pojd', uděláme si takový časopis samy, uvidíš, jak snadno se dá manipulovat s ostatními, stačí znát trošku psychologii, být trošku přesvědčivá a je to.“ Navrhla máma a hned zapla počítač a nastavila program. Markéta napřed jen vyjeveně koukala, jak máma tvoří obálku a ptá se jí na název časopisu. Když se nedočká odpovědi, nazvala jej prostě Markéta. Ale pak už se i Markéta začala báječně bavit. „Jasně, mami, do módního sloupku napíšeme, že léto nás odívá do 'versacioovsky' azurových barev ranního mořského přílivu prolínajícího se s blankytnou modří oblohy a jiná barva rozevlátých polodlouhých šatů je naprosto OUT. Do okénka s kadeřnicí napíšeme, že svůdného vzhledu dosáhneme pouze při rozježení celého účesu pomocí gelového tužidla a spuštění přesně pěti pramínek vlasů směrem ke kořeni nosu a v přísně důvěrné rubrice napíšeme, že ...“ nadšeně vymýšlela Markéta. „Počkej, počkej, jen aby nám stačil počítač tak rychle s jakou vervou ses do toho pustila,“ smála se máma. „Vidím totiž, mami, že člověk se dá snadno zhloupnout a občas je dobré včas přijít věcem na kloub. Zítra donesu holkám náš časopis ukázat, třeba je to taky trkne, jak se věci mají, a když ne, stejně asi zase začnu kamarádit s Klárou. Víš, zdála se mi v poslední době taková zaostalá, ostatní holky jsou tak sebevědomé, mnohem

zajímavější než ona. Ale teď už si to nemyslím. Dík, mami.“ Markéta s mámou se zaujatě pustily do tvorby dívčího časopisu, aby ho na zítřek měly hotový, a to co nejlépe.

Jarka C.

Světluškovský tábor

Na táboře jsme byli 3 skupinky: Delawarové, Wičitové a Čejeni.

Jeden den byla etapovka, v které jsme museli stavět domek z lesních potřeb. Bohužel se do toho domu musela vejít Nardo (stačilo, když si čupne). Nardo měla být co nejméně vidět. Pak vedoucí vyhlásili konec. První místo vyhráli Čejeni, druhé místo Dalawarové a třetí místo Wičitové.

Čau, Kristýna Zezulová

Pro bystré hlavy

Milé bystré hlavy,

jestlipak víte, jaká slavnost připadá na příští neděli? Pokud jste to už od loňského roku zapoměli, tak jméno toho světce je ukryto v tajence osmisměrky. (Stačí vyškrtat daná slova ve všech osmi směrech a zbývající písmenka vám dají postupně tajenku u jedenácti písmenech.)

Kdyby tato slavnost nepřípadla na neděli, oslavili bychom ji všichni dnem volna. Letos to sice nevyšlo a ze školy se „neulijete“, ale přesto můžeme tento den společně oslavit při mši svaté a vy potom doma s rodiči a sourozenci. Hlavně nezapomeňte na všechny jmenovce tohoto světce a popřejte jim za týden hodně Božího požehnání!

S	K	A	L	K	A	B	E	L
T	S	R	R	K	S	V	C	E
O	O	E	E	L	I	T	A	Š
K	A	P	V	T	R	N	V	A
I	O	O	E	O	K	Ý	O	K
T	V	M	H	Š	A	M	O	T
K	R	L	Á	Í	Š	Á	N	S
A	Í	A	L	R	E	P	I	O
K	C	O	K	L	T	A	M	K
A	K	O	S	T	E	L	A	V
O	S	A	D	A	V	A	L	H

legenda:

ELITA, HEVER, HLAVA, KABEL, KAKAO, KAŠEL, KOMÁR, KOSTEL, KOSTKA, LÁHEV, LAMINO, OKOLÍ, OPERA, OSADA, OVACE, PERLA, ROHLÍK, SIRKA, SKALKA, ŠAMOT, ŠEPOT, TIKOT, TONIK, TRAKT, VETEŠ.